

TBS-vordering: kostprijs € 1, rente € 15.386 per jaar

24 augustus 2010

De DGA die een vordering heeft op zijn BV, moet de vennootschap daarover jaarlijks een zakelijke rente in rekening brengen. Daarbij is niet van belang of de DGA zelf liquide middelen aan de BV ter beschikking heeft gesteld; ook op een gekochte vordering moet rente gerekend worden. Dat kan tot opmerkelijke combinaties leiden, zo blijkt uit een recente uitspraak van Hof Amsterdam: een DGA had voor € 1 een vordering op zijn BV gekocht, en daarover moest hij jaarlijks € 15.386 rente berekenen, én die rente in box 1 tot zijn inkomen rekenen.

Klaas de Vries had alle aandelen in BV X; die BV exploiteerde een accountantskantoor. Daarnaast had De Vries 37,5% van de aandelen in BV Y, de overige aandelen in die BV waren in handen van twee derden. BV Y was een 'lege' BV, het restant van een mislukt zakelijk avontuur. In februari 2000 kocht De Vries van een van zijn medeaandeelhouders een vordering op BV Y voor € 1; de nominale waarde van die vordering was circa € 300.000.

Op 29 december 2000 kocht De Vries zijn medeaandeelhouders uit: hij nam hun aandelen in BV Y over voor € 1 per pakket. Een jaar later, in december 2001 werd de naam van BV Y gewijzigd in BV Z en werden in de BV nieuwe activiteiten gestart. De Vries bracht de nieuwe relaties die hij met zijn accountantskantoor verwierf, vanaf eind 2001 onder in BV Z: de werkzaamheden voor die klanten werden vanuit die BV verricht én gefactureerd.

Na een boekenonderzoek constateerde de inspecteur dat De Vries over 2001 en 2002 geen rente berekend had op zijn vordering in rekening-courant op BV Z. Die vordering was nagenoeg gelijk aan de nominale waarde van de vordering die De Vries eerder, in februari 2000, van zijn medeaandeelhouder had overgenomen. De inspecteur stelde die rente vast op € 15.386, zowel voor 2001 als voor 2002 en rekende die rente tot De Vries' inkomen in box 1. Bij de berekening van de rente ging de inspecteur uit van de nominale waarde van de vordering, per ultimo 2001 € 300.924 en ultimo 2002 € 307.731, de bedragen die de BV in haar aangifte vennootschapsbelasting als schuld aan De Vries had verantwoord.

De Vries verzette zich tegen die correcties.

Hij stelde primair dat de terbeschikkingstellingsregeling niet van toepassing was op zijn vordering in rekening-courant op de BV. Hij had die vordering gekocht, en zelf nimmer geldmiddelen aan de BV ter beschikking gesteld. Subsidiar voerde hij aan dat de door hem gekochte vordering voor fiscale doeleinden niet als een geldlening, maar als een kapitaalverstrekking moest worden aangemerkt. Bij de koop van de vordering, in februari 2000, waren verkoper en koper er vanuit gegaan dat de BV die schuld niet meer zou kunnen aflossen. Dat had geresulteerd in de overdrachtprijs van € 1, een prijs die tussen onafhankelijke derden tot stand was gekomen.

De inspecteur vond die stellingen niet overtuigend, en in de daaropvolgende procedure Rechtbank Haarlem en Hof Amsterdam ook niet.

De rechter besliste dat de tbs-regeling onverkort van toepassing was op de vordering in rekening-courant. Voor toepassing van de tbs-regeling is niet vereist dat de DGA zelf een bedrag aan de BV ter beschikking heeft gesteld; die regeling geldt ook bij een overgenomen vordering.

De Vries had volgens Hof Amsterdam ook niet aannemelijk gemaakt dat op 1 januari 2001 te voorzien was dat de BV de schuld nooit zou kunnen terugbetalen, en dat de vordering om die reden – ondanks de civielrechtelijke vormgeving als geldlening – voor de belastingheffing als een kapitaalverstrekking moest worden beschouwd. Het Hof besliste dat er geen zakelijke reden waren (aangevoerd) om het in rekening brengen van rente achterwege te laten. De rentevordering was per 31 december 2001 en 2002 volwaardig. De Vries had als aandeelhouder van de BV afgezien van de rentevergoeding, de inspecteur had die rente terecht als tbs-inkomsten belast.

Commentaar

Deze turbo-vordering leidt tot een turbo-belastingheffing: de DGA moet de rente, berekend over de nominale waarde van de vordering, jaarlijks tot zijn inkomen in box 1 rekenen, én de waardeinstijging van die vordering – de meerwaarde boven de kostprijs € 1 – wordt bij hem in box 1 belast. De belastingheffing over de waardeaan groei kan worden uitgesteld; goed koopmansgebruik staat toe om een gekochte vordering (op de tbs-balans) te blijven waarderen op de kostprijs. Deze heffing is pas aan de orde bij realisatie van de meerwaarde, bij aflossing of verkoop van de vordering. Maar het zit in het vat, dus het verzuurt niet.

Belanghebbende had deze averechtse fiscale gevolgen kunnen voorkomen door de turbo-vordering vóór 2001, voor de invoering van de tbs-regeling, af te wikkelen. Maar die kans is allang verkeken. Om verdere fiscale schade te vermijden, kan hij zijn vordering alsnog omzetten in aandelenkapitaal. De renteberekening en de progressieve belastingheffing over die rente in box 1 valt dan weg. Daar staat tegenover dat door zo'n omzetting de belastingheffing over de meerwaarde van de vordering naar voren wordt gehaald: omzetting leidt tot realisatie van de waardeaan groei sinds de koop van de turbo-vordering. Het is en blijft een kwestie van rekenen.